

KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA

Koulutoimi

Valtuusto teki 25.5.2020 kouluverkkopäätöksen, jonka mukaan koulun toiminta lakkaa, mikäli oppilaita on toteuman ja ennusteen mukaan kahtena peräkkäisenä vuonna alle 40. Tämän päätöksen mukaisesti ja 20.9.2024 oppilasmäärän ja lukuvuoden 2025-2026 ennusteen mukaan käynnistetään valmistelut Mieluskylän koulun lakkauttamiseksi 1.8.2025.

Opettajien virkojen tai tuntiopettajien määrä ratkaistaan lukuvuosittain koululautakunnassa tuntikehystä päätettäessä. Tuntikehyksen määrään vaikuttaa puolestaan budjetti. Lukuvuoden 2025-26 tuntikehykseen voivat vaikuttaa syksyllä 2024 käynnistetyt yhteistoimintamenettelyt säästöjen hakemiseksi.

Lukion ja yläkoulun yhteisen opiskelijamäärän vähentymisestä johtuen lisätään vähitellen yläasteen ja lukion yhteisten opettajien osuutta. Seuraavien kolmen vuoden aikana yläkoulun oppilasmäärään ei ole vielä odotettavissa suuria muutoksia. Yhteisten opettajien kautta voidaan opetuksessa turvata laatu sekä riittävä määrä opetustunteja. Tehtävien täyttö mietitään tarkkaan eläköitymisten yhteydessä. Koulunkäynnin ohjaajien määrää pienennettiin lukuvuodelle 2023-24 kolmella ohjaajalla. Lukuvuoden 2025-26 ohjaajamääriä tarkastellaan vuoden 2025 budjetin teon yhteydessä. Ohjaajien määrässä ovat mukana myös ns. henkilökohtaiset ohjaajat, joiden määrä on viime vuosien aikana moninkertaistunut. Muutaman koulunkäynninohjaajan kustannukset maksaa toinen kunta.

Inflaation kiihtyminen on kasvattanut mm. oppikirja-, oppimateriaali-, ruokailu- ja kuljetuskustannuksia merkittävästi vuodesta 2022 lähtien.

Henkilökunnan sairastavuus on pysynyt korkealla tasolla myös pahimpien koronavuosien jälkeen. Henkilöstömenoihin on jouduttu sen vuoksi varaamaan normaalia tasoa korkeampi määräraha.

Kaupunki tekee perusopetusta ja lukiokoulutusta koskevan ERASMUS+ -akkreditointihakemuksen. Hakemuksessa esitellään pitkän aikavälin kansainvälistymissuunnitelma koskien em. oppilaitoksia.

Perusopetus

Sivistysjohtaja Erkki Seitajärvi

Perusopetuksessa palataan vähitellen koronan jälkeiseen aikaan. Korona-aika on aiheuttanut osalle oppilaita puutteita oppimisessa sekä osalle henkisen hyvinvoinnin heikkenemistä. Kouluissa pyritään tarkkailemaan tältä osin tilannetta ja lisäämään pedagogisia ja oppilashuollollisia tukitoimia niille oppilaille, jotka sitä eniten tarvitsevat. Sairauspoissaolot ovat jääneet Koronan jälkeen varsin korkealle tasolle, mikä on aiheuttanut henkilöstömenojen kasvua.

Perusopetuksessa toteutetaan kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätöstä lähikouluperiaatteesta ja inklusiosta. Erityisopetuksen järjestelyihin tullaan jatkossakin kiinnittämään entistä enemmän huomiota. Keväällä 2023 aloittaneen erityisopetuksen koordinaattorin tehtäviä jatketaan. Erityisopetuksen järjestelyjen tarkastelua jatketaan koordinaattorin johdolla ja tehdään tarvittaessa toimenpiteitä opetuksen järjestämisen suhteen.

Opettajien ja koulunkäynninohjaajien digivalmiudet ovat hyvällä tasolla ja kehittyivät koronasta johtuvien etäopetusjaksojen myötä. Kouluille hankitaan vähitellen lisää digitaalisia välineitä (mm. kosketusnäyttöjä) opetussuunnitelmassa esitetyn digitaalisen opetuksen mahdollistamiseksi. Yläkoululla jokaisella oppilaalla on käytössään henkilökohtainen tietokone. Alakouluilla on digitaalisen opetuksen painopiste isommissa oppilaissa ja henkilökohtaisia koneita ei tarvita.

Kaupunki on mukana Harrastamisen Suomen mallin kerhotoiminnan järjestämisessä. Hauska Harrastaa Haapavedellä -hanke käynnistettiin alkuvuodesta 2021 ja se jatkuu vuonna 2025. Pohjois-Suomen AVI myönsi hankkeelle lukuvuodelle 2024-25 kaikkiaan 19 500 euroa. Kerhoja on käynnissä yli 25 ja niitä järjestetään kaikilla kouluilla.

Oppivelvollisuuslain uudistumisen myötä on yläkoulussa lisätty oppilaanohjausta ja pyritty siten vähentämään koulupudokkuutta ja varmistamaan kaikkien oppilaiden siirtyminen opiskelemaan toiselle asteelle, kuten oppivelvollisuuslaki edellyttää. Poissaolojen seurantaan ja niiden ehkäisyyn on kiinnitetty entistä tarkemmin huomiota mm. uuden poissaolojen seurantamallin avulla.

Hallinto	TP 2022	TP2023	TA 2024	TA2025
Toimintatulot	287	299	211	229
Toimintamenot	538	364	415	408
Netto	251	64	204	178

Oppilasmäärä laskee Haapaveden kaupungissa muutaman seuraavan vuoden aikana varsin voimakkaasti, ja suurin käänne tapahtuu vuodesta 2026 lähtien, kun pienet ikäluokat tulevat kouluikään. Perusopetuksen oppilasmääräennusteen mukaan perusopetuksen oppilasmäärä laskee syksyn 2024 noin 850:sta oppilaasta noin 670:een oppilaaseen vuoteen 2029 mennessä eli noin 20 %. Alakoulujen puolella lasku on kyseisellä ajanjaksolla erittäin suurta eli noin 560 oppilaasta noin 390:een oppilaaseen (30%). Oppilasmäärän lasku on todennäköisesti vielä ennustettakin nopeampi, mikäli muuttoliike jatkuu samanlaisena kuin viime vuosina.

Perusopetuksen oppilasmäärä syksyllä 2024 ja ennuste vuosille 2025-2030:

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Yläkoulu	289	286	284	296	287	283	250
Hyttikallio	211	201	200	193	188	176	169
Mäkirinne	196	181	155	135	116	106	94

Humaloja	60	54	51	49	44	39	37
Mieluskylä	39	39	35	28	33	29	31
Vattukylä	50	47	43	44	42	40	34
Alakoulut yhteensä	556	522	484	449	423	390	365
Peruskoulu yhteensä	845	808	768	745	710	673	615

Oppilaat

	TP2023	TA2024	TA2025
Alakoulut	587	557	522
Yläkoulu	297	290	286

PERUSKOULUTUS	TP 2023	TA2024	TA 2025
Toimintatulot	151	156	113
Toimintamenot	10 211	9 870	10213
Netto	10 060	9 714	10099

Lukio

Rehtori Erkki Seitajärvi

Lukion opiskelijamäärä on kasvanut viime vuosina ja opiskelijamäärä on tasaantunut noin 130 opiskelijan määrään. Kasvuun ovat vaikuttaneet varmastikin uuden koulurakennuksen tulo, mutta myös koulun maksamat ajokorttikustannukset.

Lukion markkinointiin on pyritty panostamaan viime vuosina mm. sosiaalista mediaa hyödyntämällä. Koulun toimintaa on muokattu uuden opetussuunnitelman hengessä entistä opiskelijaystävällisemmäksi ja pyritty mahdollistamaan opiskelijoille entistä paremmat mahdollisuudet vaikuttaa koulun toimintaan mm. opiskelijajäsenten osallistumisella sekä lukion kehittämissyöryhmän että opettajien kokouksiin. Lukuvuonna 2023-24 on otettu käyttöön ns. aktiivisuuspassi, jolla opiskelijat voivat osoittaa aktiivisuutensa sekä koulun sisäisissä että ulkopuolisissa tapahtumissa.

Lukio on lähtenyt vuonna 2024 mukaan Finest Future -hankkeeseen, jonka kautta ulkomaalaiset opiskelijat voivat hakea lukioon tutkintotavoitteiseksi opiskelijaksi. Ensimmäiset hankkeen kautta tulleet opiskelijat aloittivat syksyllä 2024. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätöksen mukaisesti lukio voi ottaa Finest Future -opiskelijoita vuosittain 0-4.

Pohjois-Pohjanmaan etälukioverkoston lopetettua toimintansa keväällä 2023 ovat Oulun eteläisen

alueen lukiot kehittelleet omaa alueellista etälukioverkostoa. Toiminta on käynnistynyt hankkeen kautta syksyllä 2023 ja jatkuu vuonna 2025.

Uusi opetussuunnitelma on käytössä kaikilla lukion ikäluokilla. Opetussuunnitelman painopisteistä panostetaan lukiossa vuonna 2025 erityisesti korkeakoulu- ja työelämäyhteistyöhön, tehostettuun opiskelijoiden ohjaukseen sekä opiskelijoiden osallistamiseen koulun toimintaan. Lukio sai vuosille 2024-25 opetushallitukselta hankerahoitusta oppimisen tuen kehittämiseen. Tuen koordinointia tullaan kehittämään ja opiskelijoiden asemaa helpottamaan tekemällä matalan kynnyksen lähestyminen helpommaksi. Hankerahoilla lukioon on palkattu lukiovalmentaja. Opiskeluhooltoon on Pohteen tulon myötä saatu hieman lisää resurssia ja kuraattorin ja terveydenhoitajan vastaanotto lukiolle, mikä tehostaa opiskeluhoiltoa.

Opiskelijat	TP2023	TA2024	TA2025
	123	130	130

LUKIO	TP 2023	TA2024	TA 2025
Toimintatulot	33	11	36
Toimintamenot	1 020	1 117	1152
Netto	987	1 111	1116

VARHAISKASVATUS

Vt. varhaiskasvatuspäällikkö Leena Kronqvist

Varhaiskasvatus pohjautuu varhaiskasvatuslakiin, valtakunnalliseen varhaiskasvatus -ja esiopetussuunnitelman perusteisiin sekä kaupungin omiin varhaiskasvatus -ja esiopetussuunnitelmiin, joita tulee päivittää tarvittaessa.

Varhaiskasvatus kokonaisuus sisältää yksityisenä ja kunnallisena järjestettäviä varhaiskasvatuspalveluja. Syyskuussa 2024 yksityistä varhaiskasvatusta on 37 %. Kunnallisen varhaiskasvatuksen järjestämistapoja ovat 2 päiväkotia (joista toisessa järjestetään vuorohoitoa) esiopetus, varhaiseryityiskasvatus, perhepäivähoito, yksityisen hoidon kuntalaisä ja palveluseteli.

Varhaiskasvatuslaki ohjaa palvelujen järjestäjää järjestämään varhaiskasvatuspalveluja siinä muodossa mihin perheet niitä hakevat. Niitä haetaan tasaisesti kaikkiin muotoihin. Varhaiskasvatuksen osallisuusaste on 69 %. Valtakunnallinen tavoite on saada osallisuusaste mahdollisimman korkeaksi. Yksityiseen varhaiskasvatukseen on laadittu Valvonnan suunnitelma, jonka toteutumista jatketaan, ja sitä dokumentoidaan.

Syntyvyys on valtakunnallisesti laskusuunnassa, ja se näkyy Haapavedelläkin. Ahjolan päiväkoti on rakennuksena iäkäs, ja sen kuntoa selvitetään, ja arvioidaan onko tarpeen tehdä korjauksia.

Opetushallituksen rahoittaman ja Vertikal Oy:n organisoima hanke päättyi kesällä 2024. Sen tuomaa lakisääteistä sisältöä kuten inklusiivinen varhaiskasvatus, kolmiportainen tuki, perehdytys, arviointi ja tehtävänkuvat jalkautetaan arkeen tulevana vuonnakin. Hallinnon tehtävänkuvia tulee tarkastella, ja arvioida.

Henkilöstörakennetta muokataan lain ohjaamaan suuntaan. Varhaiskasvatuksen sosionomien palkkaaminen tulee ajankohtaiseksi eläköitymisten myötä. Eläköitymisiä tapahtunee lähivuosina varhaiskasvatuksen henkilöstössä. Lapsimäärän vähentyessä vakinaisia lastenhoitajia ja ryhmäavustajia voidaan käyttää inklusiivisen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toteuttamisessa resurssina tiimeissä. Tämä mahdollistaa pienryhmätoimintaa ja yksilöllisempää toiminnanohjausta ja tukea lapsille.

2-vuotinen esiopetuskokeilu on päättynyt ja esiopetuksen tilaa on kokeilun jälkeen hyvä arvioida. Esiopetussuunnitelmaa päivitetään ja inklusiivista varhaiskasvatusta ja esiopetusta vahvistetaan. Varhaiserityiskasvatuksenopettajien tehtävänkuvia ja roolia tulee arvioida ja suunnata lakisääteiseen suuntaan. Laki uudistuu 1.8.2025.

Johtajuus on varhaiskasvatuksessa muuttunut lain muutosten myötä, ja siihen liittyviä tehtäviä ja vaateita on tullut lisää. Tes ohjaa yksiköiden varajohtajuuteen. Varajohtajuutta tehtävänkuvana ja aikamääränä tulee määrittää. Hallinnon työmäärä on ollut iso ja ylitöitä tehty paljon, esihenkilötyössä on ollut jaksamisen haasteita, joten hyvin perusteltua on lisätä varajohtajuutta yksiköissä hallinnon tehtävänkuvien tarkastelun yhteydessä.

Uusi varhaiskasvatuksen sähköinen järjestelmä CGI Vesa on otettu käyttöön. Perustoimintojen ja osallisuuden eteen on tehty töitä, ja tulevana vuonna on tavoitteena lisätä toimintoja kuten sähköinen lapsen varhaiskasvatussuunnitelma ja viestintä. Ohjelman erilaisia raportoinnin työkaluja hyödynnetään arjessa mm käyttö ja täyttöaste seuranta ja palvelusetelien raportointi.

Sisällöllisinä asioina Haapaveden varhaiskasvatuksessa on inklusiivisen varhaiskasvatuksen lisäksi työhyvinvointiin ja turvallisuuteen liittyvien asioiden päivitystä. Esihenkilöt ja henkilöstö osallistuvat koulutuksiin, ja erilaisia turvallisuusohjeita on lisätty ja otetaan käyttöön sekä lisätään turvallisuuspuhetta. Esimerkkeinä näistä lääkehoitosuunnitelman käyttöönotto, ja siihen liittyvät koulutukset sekä ohjeet ja koulutukset haastavasti käyttäytyvien lasten kanssa työskentelemiseen.

Arviointi on varhaiskasvatuslaissa määriteltyä. Erilaisia ja säännöllisiä arvioinnin työkaluja tulee luoda ja hankkia. Tähänkin on koulutusta menossa, ja suunnitelmallista ja kokoavaa arviointia tulee tehdä, ja julkistaa ja hyödyntää kehittämisessä arviointitietoa. Valtakunnalliseen Karvin Valssiarviointiin mukaan menoa tulee arvioida.

Yhteistyömuotoja neuvolan kanssa kehitetään, ja mietitään yhdessä perheiden vanhemmuuden

tukemista. Haapaveden varhaiskasvatuksessa tehdään paljon tuen päätöksiä suhteessa lapsimäärään.

Varhaiskasvatus

	TP2023	TA2024	TA2025
hoitopäiviä	30033	19300	19000
lapsia varhaiskasvatuksessa	317	180	250
hoitolapsia yhteensä	389	350	360

* Esiopetuspäivät eivät sisälly hoitopäivien määrään

Varhaiskasvatus	TP 2022	TA2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatulot	294	319	79	73
Toimintamenot	4939	4875	4644	4994
Netto	4644	4555	4564	4921